A°. 1851. WOENSDAG den 2. Julij. N°. 78.



UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT.

ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

[illegible]

[illegible]

— Een der zonen van Mehemed-Ali, den overleden pacha van Egypte, is alhier aangekomen, en door den Sultan met onderscheiding ontvangen. Hij zal hier zijne studiën volbrengen.

De geschillen tusschen den Sultan en den tegenwoordigen pacha van Egypte *Abbas-pacha* zijn nog geenszins vereffend. Dezelve liepen 1° over de vervolgingen door Abbas-pacha tegen de leden van de familie van Mehemed-Aly; 2° over eene spoorweg-linie aan Engelschen afgestaan; 3° over het contingent van het legioen [illegible]; 4° over de verbeteringen in Egypte in te voeren. *Abbas-pacha* heeft in [illegible] commissarissen herwaarts gezonden, om over de in te voeren [illegible] Egypte te handelen.

— De [illegible] (de seraskier) is onverwacht [illegible] vervangen door *Mahmoed-pacha*. [illegible] als gevolg van de ontdekking van eene zamenzwering; doch dit is niet het geval, want de seraskier is minister zonder portefeuille gebleven. De nieuwe minister is een [illegible] van 45 jaren.

— De Fransche gezant, de heer *de Lavalette*, is met de Porte in onderhandeling over de ontvangst en het verblijf van *Abd-el-Kader* in Turkije. De Sultan is [illegible] tegen, zoo dat de oude Emir waarschijnlijk onder het opzigt der Turksche regering zal komen, maar meer vrijheid zal genieten dan in Frankrijk.

— De Donau-prinsdommen zijn thans door de Russische en Turksche troepen ontruimd. Het laatste Turksche regement is voor 14 dagen te Giurgevo den Donau overgetrokken, en in Turkije terug gekomen.

— De hertog van Oldenburg, vader van de Koningin van Griekenland, is alhier aangekomen, en door den Sultan met onderscheiding ontvangen.

KONSTANTINOPEL 15 Junij.

Eene gelijke misdaad, welke voor eenigen tijd te Damaskus, op den persoon van pater *Thomas* is gepleegd, heeft den 11. Mei te Antiochië plaats gehad. Pater *Bazilius*, apostolische zendeling van de orde der Capucijnen, is op de trappen van het [illegible] vermoord. [illegible] van Frankrijk, de heer [illegible], is van Aleppo naar Antiochië vertrokken, om deswege klagten in te leveren en den moordenaar te doen straffen. De daad wordt aan fanatisme [illegible] de Christenen toegeschreven. Deze zijn dan ook zeer ter neergeslagen. Op den dag der begrafenis van pater *Bazilius* werden de Christenen, die den lijkstoet volgden, met steenen geworpen en [illegible] wijzen beleedigd.

[illegible] worden ook in de omstreken van [illegible] Antiochië en van Adrianopel door [illegible] overvallen en uitgeplunderd. [illegible] Eenige van die roovers [illegible] bij Sumra, behoorende aan [illegible] bezocht, de landbouwers [illegible] uitgeplunderd.

[illegible]

GRIEKENLAND.

ATHENE 16 Junij.

Een nieuw ministerie is gevormd: generaal *Melotopulos* minister van binnenland, *Paikos* van buitenland, *Dachanos* justitie, *Barboglu* eerediensт, *Kriesis* marine, *Christides* finantie, en *Milios* oorlog.

— Het verschil nopens het H. graf is door den Sultan ten gunste der Grieken beslist.

— De vervolging der roovers, die onze grenzen aan de Turksche zijde steeds verontrusten, wordt met den meesten nadruk voortgezet. Reeds zijn vele hunner gevangen genomen en doodgeschoten. Kortelings heeft eene bende van Kalamata, sterk 40 man, de stad Lamia overvallen, en 2 aanzienlijke huizen geplunderd en vernield.

— Er is hier eene ontdekking gedaan, die voor de vrienden en kenners der Attische oudheid niet zonder belang is. In den tuin van een klein huis heeft men onder den grond de sporen van het oude raadhuis (*βουλευτήριον*) gevonden. Behalve eene menigte blokken uit Piraeis hun steen, hebben de opgravingen een aantal beeldhouwwerken aan het licht gebragt. Ze zijn meestal fragmenten maar meerendeels van den schoonsten stijl. Een arm met een deel der kleeding daarover in archaeischen trant is vooral zeer fraai, en daar de voorraad nog geheel niet uitgeput is, hoopt men nog andere gedeelten van den voortreffelijken arbeid te vinden. Daarbij heeft men meer dan zestig opschriften voor den dag gebragt; de meeste zijn decreten over belooningen en eerbewijzen [illegible] (*τιμητικαὶ ἐπιγραφαί*) uit den Macedonischen tijd, eenige ook uit den Romeinschen. Een van deze is afkomstig uit het archontaat van *Nicias* (Ol. 121. 1). In alle wordt uitdrukkelijk gezegd, dat ze in het raadhuis, bij het raadhuis of in den raad (*ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, παρὰ τὸ βουλευτήριον, ἐν βουλῇ*) moeten geplaatst worden. Nadere berigten omtrent den inhoud zijn nog niet te geven, daar het archaeologische collegie, dat de opgravingen onder opzigt van den heer *Pittakis* laat doen, het besluit heeft genomen, om de belangrijke stukken weg te sluiten en geheim te houden, tot de heer *Pittakis* en zijne vrienden die hebben uitgegeven. De plaats der opgravingen is onder de noordwestelijke punt der Acropolis. Daaruit volgt, dat *Leake* en zijne volgers zich hebben bedrogen, als zij het raadhuis en de daarmede verbondene gebouwen achter den heuvel van Mars (den Areopagus) hebben geplaatst. Reeds de beschrijving van *Pausanias* wijst op de regte plaats aan deze zijde van den Areopagus.

SPANJE.

Per Telegraaf. MADRID 28. Junij.

[illegible] *Bermudez de Castro* [illegible] het ministerie [illegible] de aanvallen [illegible] verkiezingen had blootgestaan, is heden met 184 tegen 31 stemmen aangenomen.

— Er zal tusschen de Fransche republiek en Spanje een grenstractaat gesloten worden, waartoe [illegible] minister *Baroche* reeds zijn aangeknoopt.

De bijeenroeping der Portugesche Cortes is tot November verdaagd. De Septembristen schijnen te vreden over den loop van zaken; de bijzondere vrienden van *Saldanha* minder.

DUITSCHLAND.

WEENEN 27 Junij.

Z. M. de Keizer heeft de reis naar Galicië aanvaard, en zal, op raad van zijnen geneesheer, eenige weken de baden te Ischl gebruiken. Z. M. zal ook Verona bezoeken, om in de omstreken van die stad groote manoeuvres bij te wonen.

— De hertog van *Nemours* bevindt zich sedert eenige dagen alhier ten bezoeke van zijnen schoonvader, den hertog *Ferdinand van Coburg*, die geene [illegible] is.

— De invoering van de tabaksregie in Hongarije ontmoet steeds groote hinderpalen. Geheele comitaten weigeren tabak te planten, in weerwil van de voordeelen, welke den landbouwers worden aangeboden.

— Uit Pesth (Hongarije) schrijft men van den 11. Junij, dat aldaar talrijke arrestatiën hebben plaats gehad, ten gevolge van het ontdekken van een komplot tegen de regering. De zamenzweerders hielden hunne bijeenkomsten in een kelder en bestaan uit Kossuthianen. Te Schemnitz heeft men een wapen-depot ontdekt en in beslag genomen.

— 5 pCt. 96; $4^1/_2$ pCt. $83^7/_8$; bank. 1233.

— 28. *Junij.* 5 pCt. $95^7/_8$; $4^1/_2$ pCt. $83^1/_8$; bank. 1237.

HAMBURG 28 Junij.

De Oostenrijksche artillerie en kavallerie zijn dezer dagen uit de voorstad St. Pauli, alwaar de wanorden hebben plaats gehad, afgetrokken. De haat tegen de Oostenrijkers zal bij de inwoners echter lang blijven bestaan.

— Het voorstel van den Koning van Zweden, tot afschaffing der differentiele tolregten, is door de drie standen (de geestelijke uitgezonderd) aangenomen. Daardoor is aan de Zweedsche scheepvaart de gelegenheid gegeven om zich de nieuwe scheepvaartwetten van Nederland, betreffende den handel op zijne koloniën en het bestaan van gelijke wetgeving in Engeland, ten nutte te maken.

ENGELAND.

LONDEN 28 Junij.

De bezoekers van het kristallen paleis ondervinden op eene hoogst onaangename wijze bijna ondragelijke wijze den invloed der toenemende warmte van den dampkring; het openen van sommige ruiten is hier en daar wel van goed gevolg, maar in het midden en de hoofddoorgangen des gebouws is het naauwelijks uit te houden.

— De Londensche alderman *Salomons*, die de Israëlitische godsdienst belijdt, is te Greenwich tot lid van het Huis der Gemeenten gekozen.

— De [illegible] is te Londen afgeloopen met de [illegible] overwinning van den heer *Anderssen*. Op vijf partijen heeft hij er slechts eene verloren tegen den heer *Staunton*, die op zijne beurt den heer *de Saint Armand* had verwonnen.

— *Jenny Lind* heeft 350,000 doll. en de heer *Barnum*, die haar geëngageerd had, 500,000 [illegible]

gewonnen. De opbrengst van 94 concerten was een millioen dollars (twee en half millioen Holl.)

— Genua 5 pCt. [illegible] 3/8 à 1/4; ger. 3 pCt. 97 1/8; Rusl. [illegible] Holl. 60 1/2; 4 pCt. 91 1/2; Sp. 3 pCt. 21 3/8; [illegible] 40 3/4 à 41; Port. 34 1/2; [illegible]

FRANKRIJK.

[illegible] Junij.

De vrijheid van handel maakte heden morgen weder het onderwerp der beraadslagingen in de zitting der Wetgevende Vergadering. De heer *Hovijn Tranchère* [illegible] den vrijen handel [illegible] digen. Alleen het belang [illegible] het hem wagen, den heer *Thiers* te bestrijden. De heer *Fould* heeft namens de regering verklaard, dat de in overweging neming van het voorstel van den heer *Sainte Beuve* alleen zoo'n indruk zou maken op handel en nijverheid, dat hij ten sterkste moest aandringen op de afstemming; ofschoon hij wilde toegeven, dat de tarieven te hoog waren opgevoerd, meende hij toch, dat de omstandigheden, waarin de republiek tegenwoordig geplaatst was, het ten eenenmale verboden, de ondersteuning der nijverheid te verminderen, en het belastingstelsel te wijzigen. De heer *St. Beuve* heeft daarop nogmaals aangedrongen op de in overwegingneming; hij waarschuwde de leden er voor, dat de tijd spoedig zou aanbreken, waarin zijne voorstellen als veel te gematigd zouden worden uitgekreten, en gaf zijn wensch te kennen dat Frankrijk er niet mogt toe gebragt worden door middel van omwenteling te verkrijgen, wat men 't zelve niet door wettelijke hervorming gaf. De heer *Thiers* heeft vervolgens weder het beschermendstelsel verdedigd, en daartoe er onderandere opgewezen, hoe onze nijverheid zich voortdurend op eene vereerende wijze heeft staande gehouden, niettegenstaande zij zoo vele politieke crises heeft te doorworstelen gehad, hoe uitstekend Fransche werklieden zich steeds in arbeid hebben betoond, en hoe veel de maatschappij aan de Fransche nijverheid verschuldigd was. Eene lofrede op de Lyonsche arbeiders heeft voor eenige oogenblikken de driften der linkerzijde gaande gemaakt; die niet geheel ten onregte, ofschoon te onpas, er aan herinnerde, hoe diezelfde werklieden eenige dagen vroeger ten doel hadden gestaan voor de beleedigingen der meerderheid en der regering zelf. — Nadat de beraadslagingen waren gesloten is de in overwegingneming van het voorstel des heeren *St. Beuve* met 428 tegen 199 stemmen verworpen.

De vergadering blijft dus afkeerig niet slechts van elke hervorming, maar zelfs van het onderzoek naar die hervorming. Dit is zeker eene slechte wijze om omwentelingen voor te komen! Evenzeer in staatkunde als in staathuishoudkunde is het een gevaarlijk stelsel vast te houden aan 't geen bestaat, zonder in rekening te brengen de vorderingen, welke het menschelijk vernuft en de nijverheid maken. Het were zekerlijk moeijelijk, plotseling alle wijzigingen aan te brengen, die de heer *St. Beuve* voorstelde; maar door diens voorstel te hebben in overweging genomen zou de vergadering toch getoond hebben, dat zij het gevaar begreep van onveranderlijk zich te bewegen in een verouderd en afgeleefd handelsstelsel. — Het moet zelfs verwondering baren dat een talent als dat van den heer *Thiers* gereed is, eene zaak te verdedigen, die zoo in strijd is met de behoeften der tegenwoordige maatschappij, met de wenschen der meest handeldrijvende volken.

— Parijs is zeer rustig, en de President houdt zich weder voortdurend bezig met zijn geliefdkoosd inspecteren van troepen.

— Uit Piemont schrijft men, dat de inschrijving ter deelneming in de leening van 18 millioen met ijver wordt voortgezet, een bewijs, dat de bevolking, op de regering vertrouwende, haar gaarne ondersteunt.

PARIJS 29 Junij.

Ofschoon het hoofdvraagstuk steeds de herziening is, beginnen de partijgenooten er van thans zelf te begrijpen, dat deze eerste een verloren veldtogt is geweest. Zij vestigen nu hunne hoop op den October [illegible] Hoe de stemming in de wetg. vergadering [illegible] loopen, zal grootendeels afhangen van de beraadslagingen en van de personen, die 't woord zullen voeren. Men mag er staat op maken, dat de discussien belangrijk zullen wezen, en dat menig begaafd spreker de tribune zal bestijgen.

— Nu de eerste indruk voorbij is, beginnen de dagbladen de redevoering van den heer *Thiers* tegen den vrijen handel onder handen te nemen. De heer *Michel Chevalier* doet het heden morgen in het *J. des Débats*, en zal zeker een ieder, die zich door het redeneren van den heer *Thiers* heeft laten misleiden, [illegible] al de argumenten na, door den beroemden staatsman voor 't beschermend stelsel bijgebragt, en werpt ze krachtig om verre. — Niet geheel onjuist zegt een correspondent [illegible] *St. Beuve* en *Thiers* [illegible] vrijen handel [illegible] feit [illegible] ander een stelsel ontkent; de een ziet niet op hetgeen heden geschiedt, de ander niet op de toekomst.

— *La Voix du Proscrit* deelt een nieuw manifest mede van de heeren *Ledru Rollin*, *Daratz*, *Ruge* en *Mazzini* vooral gerigt aan de Rumanische volken. [illegible] niet geschikt om veel indruk te maken. In heftigen stijl spreekt het van de verneedering, maar ook spoedig te verwachten herstelling der volkeren. De Rumanen zullen zich zeker niet laten opwinden door de taal der vier heeren, die zeggen de democratie van Europa te vertegenwoordigen.

— Ofschoon de stedelijke raad van Lyon zijn ontslag heeft ingediend, verwacht men dat dit weder zal worden ingetrokken; het oppergezag over het politiewezen van Lyon aan den prefect gegeven was de aanleiding tot dezen maatregel. De bevolking van Lyon is rustig gebleven, alhoewel het er in de voorsteden vrij spookt.

— De in vrijheid stelling van *Abd el-Kader* komt weder ter sprake. Het is evenwel denkelijk, dat deze niet zal plaats hebben, zoolang onze troepen nog zooveel te doen hebben met muitende Arabische stammen.

— 5 pCt. 93,30; 3 pCt. 56,15; bank 2180.

BELGIE.

BRUSSEL [illegible] Junij.

In de zitting van het Huis van Representanten van den 28. dezer, is de wet hopens de belasting op de erfenissen of het successieregt, in directe lijn, aangenomen met 61 tegen 31 stemmen. Vier leden hebben zich van de stemming onthouden. Deze belasting is één ten honderd van het zuiver bedrag of 3/4 ten honderd van het onzuiver bedrag, zonder opgave der schulden. De nalatenschappen beneden 1000 fr. zijn van deze belasting vrijgesteld.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE 30 Junij.

Naar men verneemt, is de terugkomst van de Koninklijke familie van het Loo in de residentie, op den 15. Julij bepaald.

— Vrijdag avond zijn in de residentie de gewone geschenken van nieuwe haring aan Z. M. den Koning, de prinsen *Frederik* en *Hendrik* en den Commissaris des Konings, aangeboden.

— In de zitting van de Eerste Kamer der staten-generaal van den 28 Junij heeft de commissie van rapporteurs voor de wets-ontwerpen tot wijziging van de hoofdstukken II en IX *B* der staatsbegrooting voor 1850 daaromtrent verslag uitgebragt, en is door de vergadering besloten, die wets-ontwerpen onmiddellijk na den afloop der beraadslaging over de heden aan de orde gestelde voorstellen van wet in behandeling te nemen.

Daarop heeft de vergadering, zonder beraadslaging, achtervolgens met algemeene stemmen aangenomen de navolgende wets-voordragten: die tot het onderhands verkoopen van een stuk domeingrond te Maastricht; die tot de naturalisatie van Mr. *E. G. van Senden*, *B. Mendel*, *M. Mendel*, *F. W. Hepner*, *J. Gijsbers*, *P. J. Beijer*, *L. F. C. Houtmann*, *W. F. von Pestel*, *A. C. A. Schönstedt*, *C. H. de Perrot*, *C. U. E. Degening*, *W. Seib* en *F. W. H. Hornbostel*; die tot wijziging van hoofdstuk II der staatsbegrooting voor 1850, en die tot wijziging van hoofdstuk IX B. der staatsbegrooting voor 1850.

's GRAVENHAGE 30 Junij.

Gisteren is men in de kerken der onderscheidene gezindheden in de gebeden indachtig geweest aan de omstandigheden, waarin H. M. onze geëerbiedigde Koningin zich bevindt, en is des Hemels zegen afgesmeekt voor H. D. voorspoedige en gelukkige bevalling.

APELDOORN 28 Junij.

Van de tot den wedstrijd opgekomen [illegible] rijen had elk 5 schutters geleverd, die ieder 5 schoten moesten doen op eene schijf [illegible] ellen van het schietpunt verwijderd [illegible] tte, waarvan de kleinste [illegible] Ned. duimen, de grootste [illegible] zoodat de breedte va[illegible] was; de kleinste dier [illegible] de volgende 13 en zoo [illegible] zoodat [illegible] ste 1 punt telde. Het [illegible] schuttersgild *St. Hubert*, behaalde in de 25 schoten 277 punten; [illegible] stad 273, en [illegible] 92, zoodat de [illegible] die uit de werkplaats van den heer *J. M. van Kempen*, te Utrecht, afkomstig is, aan het [illegible] gild; [illegible] Ten 8 ure des avonds werden de deelgenooten aan den wedstrijd ontvangen aan een diner, in eene tent [illegible] vlaggen en met bloemen getooid was. Aan dien disch heerschte gulle vrolijkheid en menige toast, aan Vorst en Vaderland toegebragt, werd met geestdrift gedronken en door Z. M. den Koning, die later verscheen, beantwoord.

UTRECHT 30 Junij.

De gedenomentie en des avonds met gekleurde ballons [illegible] pal, waarvan des morgens bij de matinées [illegible] gebruik is gemaakt, [illegible] gebragt om het terrein aan de Maliebaan te versieren en de vreugde des partijen te verhoogen. Deze fraaije tent of zaal was van den heer [illegible], uit Rotterdam, daartoe goedgunstig door hem aan HH. studenten afgestaan.

— Ofschoon wij in onze vorige reeds hebben gezegd, dat door de waakzaamheid der politie en de goede gezindheid der burgerij de beste orde is gehandhaafd", zoo deelen wij gaarne het volgende stuk mede.

Utrecht, 30 Junij 1850.

Den Heer Redacteur van de Provinciale en Stedelijke Courant te Utrecht.

MIJN HEER!

Zoo is dan weder in Utrechts grijze Academiestad een feest afgeloopen, hetwelk, in voorbereiding en uitvoering, voor velen de grootste zorgen met zich voerdes, doch [illegible] in alles, de verwachting verre heeft overtroffen.

Veel, en waarlijk niet overdreven, is er in het verslag, vervat in uwe Courant van Vrijdag jl. overgezegd, vooral over de doorgaande goede orde, welke bij alle vereenigingen niet alleen, maar ook vooral bij de beide optogten, heeft plaats gevonden, en men heeft, niet ten onregte, de zorg der Heeren Commissarissen tot regeling van het feest, in die van Maandag en Woensdag, [illegible] ook bij de laatste, de voorbeeldige houding van het detachement rijdende artillerie, geleid door den bedaarden bevelhebber, geroemd, terwijl tevens welverdienden lof den inwoneren is toegebragt.

Met bevreemding echter, heeft steller dezes, met meer andere bewoners dezer stad, geen enkel woord van goedkeuring gelezen, over de zorg en het gedrag der authoriteit, welke, gedurende deze, zoo drukke weeken, [illegible] het geringe getal personeel in aanmerking genomen, wel onbetwistbaar, de zwaarste taak te volvoeren zal gehad hebben.

Dat hiermede bedoeld wordt, den reeds bejaarden, maar altoos ijverigen heer fungerend directeur, de beide heeren commissarissen en mindere ambtenaren der stedelijke politie, zal wel niet behoeven gezegd te worden, doch ook zelfs het verdere personeel, mag des dank van ieder, die hunne bemoeijing heeft gadegeslagen, niet onthouden worden.

Overal toch, zag men de directie, met ernst en waardigheid, het gezag en de orde handhaven, zoodat, nergens, niettegenstaande den verbazenden toeloop van aanschouwers en [illegible] talrijke rijtuigen, geene, den minste niet noemenswaardige ongelukken gebeurd zijn, en die gedurende al die dagen, zonder aanwending van andere middelen, dan de zoo evengenoemde ernst en bedaardheid, en waar-

over zelfs ambtenaren der politie uit andere plaatsen, hunne verwondering aan steller dezes, te kennen gaven.

Met deze regelen in uw geacht Blad eene plaats te vergunnen, zult gij, mijn Heer de Redacteur, verpligten

Eenige Utrechtenaars. (L.)

Proces-verbaal van de Commissie ter beoordeeling van het vee, ingezonden op de tentoonstelling den 28. Junij 1851 gehouden door het Genootschap voor Landbouw en Kruidkunde te Utrecht.

Tegenwoordig de Heeren:

VAN WICKEVOORT CROMMELIN.
VERSCHOOR VAN SLEEUWIJK.
J. A. VAN HARDENBROEK TOT HARDENBROEK.
J. BROUWER.
HERMESIJER.
H. VAN DER GRIFT.
J. KRAAN.
C. BARNEVELD.

Art. 3. De tweede gouden medaille of vijftig gulden, gegeven door den heer *F. N. van Bern*, [illegible] voor den fraaisten Hengst, wordt toegekend aan den heer *G. G. Snellen*, [illegible] in de Zuidplas, voor eenen Schimmel, 6 jaren oud.

Art. 4. De tweede gouden medaille of vijftig gulden, voor den schoonsten Hengst, niet ouder dan vier jaren, tot het aanfokken van landbouw-paarden geschikt, wordt toegekend aan den heer *H. van der Grift* te Bunnik, voor [illegible] Hengst, geb. in 1848.

Art. 5. [illegible] gouden medaille of vijftig gulden, [illegible] Merrie met haar Veulen, wordt [illegible] heer *G. de Kruyf* voor [illegible] Merrie met haar graauw [illegible]

[illegible] De tweede gouden medaille of vijftig gulden, gegeven door een liefhebber, voor het fraaiste en beste span wagenpaarden, geboren in de provincie Utrecht, wordt toegekend aan den heer *J. Oostveen* te Utrecht, voor zijne merrie Schimmels.

[illegible] De tweede gouden medaille of vijftig gulden, voor [illegible] beste span [illegible], niet ouder [illegible] jaren, wordt toegekend aan den heer *F. de Greeff* te Vleuten, voor zijne driejarige bruine Merries.

Art. 9. De zilveren medaille of tien gulden, gegeven door Jhr. *C. Bosch van Drakestein*, voor het schoonste Veulen, tusschen één en twee jaren oud, wordt toegekend aan den heer *G. von Bothe-köm* te Schalkwijk, voor zijn [illegible] Merrie-Veulen.

Art. 10. De tweede gouden medaille of vijftig gulden, voor den schoonsten Stier, geboren voor 1 Januarij 1849, wordt toegekend aan den heer *van Barneveld van Meteren en Geldermalsem*, voor zijnen driejarigen witten Stier, volbloed, Short Horned [illegible] genaamd Willie.

[illegible] De tweede gouden medaille of vijftig gulden, [illegible] den schoonsten Stier van Inlandsch ras, geboren voor 1 Januarij 1849, wordt toegekend aan den heer *S. Hogerhorst*, voor zijnen driejarigen vaalbonten bles Stier, inlandsch ras.

Art. 12. De [illegible] gouden medaille of vijftig gulden, gegeven door den heer Mr. *J. A. Grothe*, voor zes schoone en deugdzame Melkkoeijen, wordt toegekend aan den heer *W. van den Bosch*, van Abkoude.

Art. 13. De zilveren medaille of tien gulden, gegeven door den heer *J. J. Burgerhoudt*, voor de Koe, welke volgens het stelsel van *Guenon* den besten melkspiegel heeft, wordt toegekend aan den heer *M. Koot*.

Art. 14. De zilveren medaille of tien gulden, voor de schoonste Veers, wordt toegekend aan den heer *W. van den Bosch*, van Abkoude.

[illegible] De zilveren medaille of tien gulden, [illegible] en zwaarste Kalf, wordt toegekend [illegible] den Hertog, van Jutphaas.

[illegible] De zilveren medaille en vijftien gulden, [illegible] schoonsten Ram van Inlandsch ras, wordt [illegible] aan den heer *H. Uytewaal*, van Houten.

Art. 17. [illegible] zilveren medaille [illegible] gulden, voor den schoonsten Ram van Leycester ras, wordt toegekend aan den heer *C. Barneveld*, van de Bildt.

Art. 18. De zilveren medaille of tien gulden, gegeven door den heer Mr. *A. H. Meielerkamp*, voor de fraaiste Ooi van Inlandsch ras, wordt toegekend aan den heer *H. Uytewaal*, van Houten.

Art. 19. De zilveren medaille of tien gulden, voor de fraaiste en beste Ooi van Leycester ras, wordt toegekend aan den heer *J. A. Meelboom*, van Utrecht.

Art. 20. De zilveren medaille of tien gulden, voor het fraaiste Lam, wordt toegekend aan den heer *J. J. M. Wiggers*, van Utrecht.

Art. 21. De zilveren medaille of tien gulden, voor den schoonsten Beer, wordt toegekend aan den heer *W. van Rooijen*, voor zijnen rooden lakenveld-schen Beer.

Art. 22. De zilveren medaille of tien gulden, voor de schoonste Zeug, wordt toegekend aan den heer *H. Uytewaal*, van Houten.

Art. 23. De zilveren medaille of tien gulden, voor de fraaiste Geit, wordt toegekend aan den heer *J. Uytewaal*, van Hogeweide onder Utrecht.

Art. 24. De tweede zilveren medaille of vijf gulden, voor de fraaiste toom Kippen, wordt toegekend aan den heer *C. Vermaak*, te Utrecht.

Zilveren medailles worden, op verzoek van de Commissie nog toegekend aan den heer *C. Bos*, te Werkhoven, voor eenen zwarten Hengst.

Aan den heer *P. Loeflang*, te Achttienhoven, voor een Veulen.

Aan den heer *C. van der Manden*, te Oudenrhijn, voor eene vierjarige zwarte Merrie.

Aan den heer *C. Bos*, te Werkhoven, voor eene bruine vierjarige Merrie.

Aan den heer *G. A. Brein*, van Utrecht, voor een [illegible] Stier.

Aan den heer *W. Barneveld*, voor eene Veers.

Aan den heer *A. Vroeswijk*, van Willeskop, voor een Ram, Leycester ras.

Aan den heer *J. Dorresteyn*, van Houten, voor twee Biggen.

Aldus opgemaakt in het Lokaal der Tentoonstelling, Zaturdag den 28sten Junij 1851.

VAN WICKEVOORT CROMMELIN.
VERSCHOOR VAN SLEEUWIJK.
J. A. VAN HARDENBROEK TOT HARDENBROEK.
J. BROUWER.
HERMESIJER.
H. VAN DER GRIFT.
J. KRAAN.
C. BARNEVELD.

Voor eensluidend afschrift
Mr. E. A. SANDBRINK,
Secretaris.

UTRECHT 1 Julij.

Heden voor den middag is Z. M. de Koning deze stad gepasseerd, zich van het Loo naar 's Hage begevende.

De Etat-Major van Z. M. korvet van Speijk, voerende 26 stukken, bestemd naar O. Indië, bestaat uit de volgende:

Commandant, den kapitein 1. kl. *P. Sauvage.*
Luit. I. kl. *P. van Woelderen.*
II. „ *A. A. van Gendt.*
II. „ *E. F. Bezemer.*
II. „ *W. F. van de Wall.*

Adelborsten I. kl.:

J. de Jong, W. F. Meijen, J. W. F. Fracht, E. F. von Crolle [illegible] *F. K. van Pietel.*

Klerken *B. A. Stieler* en *F. J. Vernede.*

Suplement, nog aan boord de Schout-bij-nacht *E. G. van der Plaat*, benoemd als commandant van de zeemagt in O. Indië, en zijn Adjudant den 2e. luit. *L. G. Brocx.*

DEN HELDER 29 Junij.

Den 27. Junij uitgezeild de Admiraal de Ruyter, kapt. *Titsingh*, naar Batavia, en Suriname, kapt. *v. d. Mey*, naar Suriname, enz.

Den 28. Junij te Texel uitgezeild [illegible] [illegible] Curaçao, kapt. *de Boer*, van Nickerie.

UTRECHT 1 Julij.

Heden werd de zomervergadering der Prov. Staten alhier gehouden. Alle leden waren tegenwoordig, behalve Jhr. *J. J. de Geer van Oudegein.*

De vergadering werd in naam des Konings door den voorzitter geopend met eene toepasselijke aanspraak, waarin spreker ook gewag maakte van de luisterrijke wijze, waarop het 215jarig bestaan onzer hoogeschool in de hoofdplaats dezer provincie is gevierd.

Op voorstel van den heer Mr. *F. van de Poll* wordt besloten tot het doen drukken dezer aanspraak.

De heer voorzitter deelt vervolgens aan de vergadering mede, dat het jaarlijksch verslag van Ged. Staten over den toestand der provincie ditmaal niet in de eerste zitting dezer vergadering kan worden uitgereikt, doordien hetzelve in een anderen vorm moest worden opgemaakt, waarvan het model eerst korteling van wege het dep. van Binnenl. zaken was ontvangen. Hetzelve was echter ter perse en zou binnen weinige dagen aan H. H. leden worden uitgereikt.

Hierop werd mededeeling gedaan van eenige stukken, die of voor notificatie worden aangenomen, of worden in handen gesteld van daartoe benoemde Commissiën.

De benoeming van een lid der Staten, ter voldoening aan art. 89 der Prov. wet, wordt aan de orde voor eene volgende zitting gesteld.

De vergadering wordt, voor een half uur, geschorst, ten einde de leden zich in de afdeelingen zullen vereenigen. Bij de hervatting, wordt ter kennisse gebragt, dat voor de eerste afdeeling zijn benoemd tot voorzitter en ondervoorzitter de heeren mr. *P. Ras* en *E. H. baron van Ittersum*; voor de tweede afd. de heeren mr. *F. van de Poll* en *J. baron Taets van Amerongen van Woudenberg*; voor de derde afd. de heeren mr. *J. Ackersdijck* en mr. *N. P. J. Kien*. De vergadering wordt ten slotte tot Dingsdag 8 Julij, des morgens ten 11 ure, verdaagd.

— De raad der stad Amsterdam heeft besloten, den hoogleeraar *J. Bosscha*, op zijn verzoek, eervol en met dankzegging voor zijne bewezene diensten, te ontslaan als hoogleeraar in de letteren, aan de doorluchtige school aldaar, doch hem, als blijk van erkentelijkheid [illegible] Hooggeleerde zoo veel [illegible] in staat te stellen, het Athenaeum verder van nut te zijn, te laten behouden rang en zitting in de orde van professoren, onder den algemeenen titel van Lit. Hum. et Phil. Theor. professor, benevens het regt, zoowel openbare als bijzondere lessen te houden, waar dit tot gerijf van zijnen opvolger of van de studerende jongelingschap zou kunnen geschieden.

— Men schrijft ons uit Zwolle, dd. 27 Junij: „Op een door ons ingesteld onderzoek, of het bederf, dat men aan de Dedemsvaart in de rogge heeft ontdekt, en veroorzaakt is door het knagen van zwarte wormpjes, ook elders is opgemerkt, hebben wij van landlieden, die geacht kunnen worden groote zaadbouwers te zijn, ten andwoord bekomen, dat er hier en daar, even als onheugelijke jaren, eenige aren gevonden worden, waaraan zij knagen, welke aren daarna [illegible] van te geven, [illegible] nog geen vijf, en de akkers leveren er niets minder koorn om op, maar men schrijft het meerdere of mindere aantal dezer wormpjes aan zachte winters toe."

HELLEVOETSLUIS 30 Junij.

Heden zijn uitgezeild: de Hoop van Capelle, kapt. *Browning*, Henriette Elisabeth Susanna, *H. Prater*, Nova Zembla, *L. Heykoop*, Dankbaarheid, *W. Postma*, Edouard [illegible] *Eeltjes*, en Witte Gornz de Witt [illegible] allen naar Batavia.

Het Russisch oorlogstoomschip [illegible] aan boord hebbende [illegible] en gevolg, [illegible] binnengeloopen [illegible] vervolgens de reis voortgezet [illegible] Dordrecht. Aldaar is de hertog op [illegible] overgestapt, en met die stoomboot [illegible] half zeven ure te Rotterdam aangekomen en door den Russischen gezant, baron *von Maltitz*, ontvangen. Hij begeeft zich naar Emmerik.

ADVERTENTIEN.

(5076) *.* Bevallen van eene *DOCHTER*, A. E. VAN DER WAL, echtgenoot van

J. H. ESSELINK.

Utrecht 29 Junij 1851.

(5077) *.* Heden werden wij op nieuw diep getroffen door het afsterven van onze geliefde Zuster MARIA MARGARETHA ELIZABETH, in den leeftijd van nog geen drie en veertig jaren. Eene spoedig ontwikkelde teeringziekte nam haar weg ruim twee maanden na den dood van onzen Vader, voor wien zij tot zijne laatste uren eene liefhebbende en verzorgende Dochter was.

M. L. REIJERKERK, Pred.

Utrecht A. C REIJERKERK, VAN VLISSINGEN.
25 Junij 1851. J. A. VAN TERVEEN, Wed. van
L. O. REIJERKERK.

(5078) *.* Van wege het Administratie-kantoor van Nationale fondsen, onder directie van HUIJDECOPER en VAN DIELEN, gevestigd te Utrecht, wordt geadverteerd, dat zoo ten hunnen kantore als bij de Associatie-Cassa te Amsterdam, betaald worden de COUPONS van de door gemelde administratie uitgegevene Certificaten 2½ pCt. werkelijke schuld, verschenen 1 Julij 1851.

TE HUUR.

(5079) *.* met 1^e^ Aug. aanst., een HUIS, bestaande uit drie Kamers, Keuken en een afzonderlijk Slaapvertrek, met een Tuin, aangenaam gelegen aan den Singel, nabij de Wittevrouwenpoort; te bevragen bij H. WIESMAN, Mr. Timmerman, aan het Oud-Munsterkerkhof.

Hooi-Handel.

(5080) *.* Reeds sedert eenigen tijd in bovengenoemd artikel handel gedreven hebbende, heb ik de eer dit bij dezen meer ter algemeene kennisse te brengen. Veeljarige ondervinding en uitgebreide relatien stellen mij in staat aan mijne begunstigers eene goede bediening te [illegible] en [illegible] ik mij minzaam aanbeveel.

S. H. BUYTENDIJK,
Lange Nieuwstraat, wijk A. n°. 642.

PS. Men kan zich mede vervoegen bij J. OOSTENDORP, aan het Zwarte Water.

(5081) *.* Ter voorkoming van *verder misleiding* en misverstand, acht de ondergeteekende zich verpligt om aan zijne begunstigers ter kennis te brengen, dat hij met den persoon van J. EIJKEL, die vroeger in zijn dienst is geweest, in geene de minste betrekking staat. De verregaande en onbeschaamde karakterloosheid en onderkruiping hebben mij doen besluiten, mijne begunstigers en elk weldenkende voor dien persoon te waarschuwen en zich in acht te nemen.

J. MADO.

(5082) *.* EEN NIEUW BEWIJS van krachtdadige werking der zalf en pillen van *Holloway*, bij de genezing van een ziek been. Mejufvrouw *Mandeville*, te Stretton, leed sedert bijna drie jaren aan verschrikkelijke zweren aan beide beenen. Niet tegenstaande de verschillende geneeskundige behandelingen die zij onderging, werden de verzweringen [illegible] erger, en sedert eenige maanden was zij geheel [illegible] om te staan. Eindelijk besloot zij de zalf en pillen van *Holloway* te gebruiken, en dit middel [illegible] bewonderenswaardige uitwerking, want in [illegible] tijds waren alle hare wonden genezen, en zij had volkomen het gebruik harer beenen weder, zoodat zij thans in staat is, met veel gemak, dagelijks een weg van onderscheidene mijlen gaans, te voet af te leggen.

Zijn op *franco* aanvragen à contant te bekomen bij den Heer A. P. MILTON, te Utrecht, bij den Heer G. G. T. VAN DER ROEMER, te Amersfoort, en bij den Heer J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te 's Hertogenbosch.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen, als volgt: Doozes Pillen à *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,30. Potjes Zalf à *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, enz.

PRIJS-COURANT van JEROME BECK

te *Amsterdam*, Oude Turfmarkt No. 4,
Rotterdam, Hoogstraat bij het Stadhuis, No. 485,
's Gravenhage Hofstraat, No. 155,
UTRECHT, bij J. M. PORTON, Vreeburg, hoek der Lange en Korte-Viesteegen, No. 193.

Lands en Stedelijke Belastingen benevens de Flesschen zijn onder de prijzen begrepen.

Alles tegen contante betaling, zonder korting.

	Anker. Flesch		Anker. Flesch
Roode Bordeaux Wijnen.		* Constantine & Tintwijn	— *f* 3,—
*Medoc, zond. lak	*f* 20 *f* 0,50	Moezelwijn	- 32 - 0,80
* „ zwart lak	- 24 - 0,60	Bodenheimer Rhijnwijn	- 26 - 0,65
* „ rood lak	- 28 - 0,70	*Laubenheimer „	- 30 - 0,75
*St. Estèphe	- 32 - 0,80	„ 1846 „	- 32 - 0,80
*St. Julien etc.	- 36 - 0,90	Niersteiner „	- 36 - 0,90
Lynch Pauillac etc.	- 40 - 1,—	*Rudesheimer „	- 40 - 1,—
Pommiers Agassac	- 44 - 1,10	Grafenberger „	- 40 - 1,—
Villeneuve Cantemerle	- 44 - 1,10	Marcobrunner „	- 50 - 1,25
Château de 3 Moulins etc.	- 48 - 1,20	Hochheimer „	- 50 - 1,25
Barthez Plan	- 50 - 1,25	Liebfrauenmilch „	- 60 - 1,50
Barton Langoa St. Julien	- 60 - 1,50	Geisenheimer „	- 60 - 1,50
Lemothe Ladon	- 70 - 1,75	Rauenthalerberg „	- 80 - 2,—
Château Lafitte	- 80 - 2,—	Rudesheimerberg	- 80 - 2,—
Château Margaux	- — - 3,—	Johannisberger	- — - 3,—
Cornas	- 36 - 0,90	Steinb. Cabinet „	- — - 4,—
Hermitage & côte rotie	- 52 - 1,30	*Cognac A	- 1,—
Bourgogne Wijnen.		* „ B	- 1,25
Beaune	- 48 - 1,20	* „ oude C	- 1,50
Pomard	- 68 - 1,70	* „ zeer oude D	- 2,—
Volnay	- 72 - 1,80	*English Brandy	- [illegible]
Nuits	- 84 - 2,10	*Witte Fransche Brandewijn A	- 0,[illegible]
Chambertin	- — - 2,50	„ Barcelona „ B	- 0,[illegible]
Chabli blanc vieux	- 40 - 1,—	„ C	- 0,90
*Witte Wijn A	- 20 - 0,50	*Voorl. v. Brandewijn	- 1,25
* „ B	- 30 - 0,75	*Armagnac „	- 0,80
* „ Bergerac	- 40 - 1,—	*Jamaica Rum *f* 1, *f* 1,25 en	1,50
* „ Graves	- 32 - 0,80	*Arac	- 1,—
* „ Sauterne	- 36 - 0,90	*Punsch Sirop van Rum	- 1,10
* „ Muscat Frontignan	- 50 - 1,25	* „ „ Arac	- 1,20
Champagne Mouss.		Extr. d'Absint Suisse	- 1,60
Ire qté	1,75 - 2,—	*Kirschenwasser „	- 1,50
* „	2,25 - 2,60	Sup. fijn Tafel-Olie	- 0,75
„ qté Sup. blanc rosé	2,75 - 3,—	Bordeaux Azijn	- 0,30
*Port à Port vieux	- 60 - 1,50	Wijn Azijn	- 0,20
Rood en wit dito	- 80 - 2,—	*Beste Genever	- 0,55
*Xeres of sherry	- 40 - 1,—	*Nieuwe Bessen	- 0,60
* „ „ „	- 50 - 1,25	*Citroenbitter	- 0,70
*Teneriffe	- [illegible]	*Maag-Elixter beste kwaliteit	- 0,80
*[illegible] A	- 40 - 1,—	*Holl. Malv. [illegible]	- [illegible]
* „ B	- 50 - 1,25	*Witte [illegible]	- 0,90
*Drey Madera C	- 60 - 1,50	Bisschop Essz. 't fleschje	- 0,30
* „ „ □	- 80 - 2,—	**Engelsche Bieren p. flesch.**	
*Spaansche Wijn	- 50 - 1,25	*Schotsche ale	*f* 0,52½
*Malaga 1e. qt.	- 40 - 1,—	*Brown stout	- 0,47½
		*London porter	- 0,42½

FYNE LIKEUREN.

*Witte en Roode dub. Anisette	*f* 1,50	*Crême de Vanille	*f* 1,50
*Dubbelde Curaçao		* „ Rose	
*Goud- en Zilverw.		* „ Noyaux	
*Parfait Amour		* „ Kirsch	
*Ratafia		* „ Fleur d'Orange	
*Persiko		Opregte Marasquin	

De voormelde Wijnen etc. alle gebotteld en verimpost zijnde, kan het verlangde oogenblikkelijk *Franco* aan huis worden bezorgd. NB. te *Utrecht*. — Voor buiten de stad *Utrecht* zijn de prijzen der Wijnen *f* 2,50 per Anker minder, vrij aan boord, en wordt het montant bij wijze van voorschot nagenomen. Brievenporten, vracht van retourzendingen der manden en flesschen etc. ten laste van committenten. — De met * gemerkte artikelen zijn ook bij enkele halve flesschen voor de juiste helft, en Ankersgewijs met 5 pCt. verhooging verkrijgbaar. — Bij de aflevering worden niet meer dan voor het getal [illegible] gelijksoortige ledige Flesschen, tegen 5 Cs. de Flesch en 2½ Cs. de halve in betaling aangenomen.

(5084) *.* Bij L. SCHIERBEEK, te Leeuwarden, is gedrukt en te bekomen:

DE VIERDE DRUK VAN DE

VOLKSGENEESKUNDE

DOOR

D^R^. J. F. OSIANDER,

Hoogleeraar in de Geneeskunde te Göttingen.

NAGEZIEN EN VERMEERDERD MET AANWIJZINGEN DER KENTEEKENEN VAN DE ONDERSCHEIDENE ZIEKTEN, ENZ.

DOOR

J. A. VAN OORT,

Officier van Gezondheid der Tweede Klasse bij de Armée.

Dit werk bevat eene groote menigte eenvoudige middelen en raadgevingen, welke de natuur zelve tegen de kwalen en krankheden der menschen heeft daargesteld; men vindt er onder eene menigte andere raadgevingen, tegen: Ontsteking, Koorts, Tandpijn, Hoofdpijn, Verkoudheid, Hoest, Kramp in de Maag, het Zuur, de Hik, Buikloop, Aambeijen, Jigt en Rhumatisme, Aamborstigheid, Kramp in de Borst, Longtering, Ontsteking van den Pisweg, Graveel, Wormen, Lintworm, Vallende Ziekte, Koliek, Geelzucht, Waterzucht, Scheurbuik, Ziekten der Kinderen, Klierziekten, Oogziekten, Onvruchtbaarheid, Ziekten der Zwangerheid, Ontsteking der Vrouwelijke Borsten, Vergiftiging, Schijndood, Beschadigdelen, tegen Besmettelijke Ziekten, de Aziatische Braakloop, Cholera Morbus, Duizeligheid, Moedervlekken, Zeeziekte, enz., enz.

De buitengewoon goedkoope prijs van dit Handboek, dat behalve de voorrede en inhoud 302 bladzijden druks bevat, is slechts gesteld op *f* 1,25.

(5085) *.* Bij den Boekh. L. P. VAN DEN ELST, (Springweg) hoek van de Pauw [illegible]

VERSTROOIDE RIJMPJES,

UITGEGEVEN TER GELEGENHEID DER [illegible]

Viering van het 215 jarig bestaan der Utrechtsche Hoogeschool, door de Afdeeling, [illegible] gr. 8°. *f* 0,30.

BOTERPRIJS AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 28 Junij. Van *f* [illegible] tot *f* 33.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 21 Junij.

Nieuwe Tarwe *f* 7,80 tot *f* 8,20. Nieuwe Rogge *f* 5,80 tot *f* 6,10. Gerst *f* 4,20 tot *f* 4,40. Haver *f* 3,20 tot *f* 4,00. Paardeboonen *f* 5,20 tot *f* 5,40. Duivenboonen *f* [illegible] tot *f* 6,60.

WAARNEMINGEN [illegible] op het Meteorologisch Observatorium [illegible] (Sonnenburg.)

Junij	Uren.	Wind-rigting.	Wind-kr.	Barom. bij 0°	Therm. F	Afwijk. v. d. temp.	Vochtigh.	regen	[illegible]
				mm				mm	
29	10	no.	1	768,07	67,[illegible]	[illegible]	[illegible]	0	Bijna helder.
	2	no.	2	67,28	78,0	+ 1,8	49	0	Helder.
	10	no.	1	67,16	60,1		68	0	Id.
30	[illegible]	no.	0	67,16	70,3		[illegible]		[illegible]
	2	ono.	2	65,84	78,3	+ 1,8	46	0	[illegible] helder.
	10	ono.	1	66,29	62,2		81	0	Helder [illegible]

PRIJZEN der BUITENLANDS. COUPONS en UITGEL. OBLIGATIEN.

[illegible]	*f* 21,80	Spaansche Piast.	*f* 2,45
Napelsche	„ [illegible]	Hamb. Russen	„ 25,87½
[illegible]		[illegible]	„ 36,40
Eng. Russen		[illegible]	„ 27,12½
Fransche	„ 56,25	Coup. Port. 1 Jan. 1848	
Belgische	„	— 2½ [illegible]	
Pruissische	„ 34,87½	Binn. [illegible]	

PRIJZEN DER EFFECTEN.
AMSTERDAM 30 Junij 1851.

OMSCHRIJVING.			volgens de Societ. tot nut des Obligatie-Handels.
NEDERLAND.			
Werkel. Schuld	2½	pCt.	58¼ 58⅜ 58⅜
dito dito	3	„	68¾
dito dito	4	„	88[illegible] 89[illegible] 89[illegible]
Amortisatie Sijndicaat	3½	„	99½
Oost-Ind. Leening	4	„	[illegible]
Leen. Holl. Spoorweg	[illegible]		[illegible]
FRANKRIJK.			
Certificaten		„	95[illegible]
RUSLAND.			
bij *Hope en Comp.*	5	pCt.	106⅞ 106½ 106[illegible]
dito 1828 en 1829.	5	„	105 105⅛ 105
[illegible] 1831 & 1833	5	„	95¼
dito [illegible] 1840	4	„	89[illegible] 89[illegible] 89[illegible]
Certificaten bij *Stieglitz*	4	„	88[illegible] 89[illegible] 88[illegible]
dito *Stieglitz* N.	4	„	89
dito Adm. te Lond.	4	„	90[illegible]
Inschr. in Assign.	6	„	65½
Certific. van Assign.	6	„	66[illegible]
POLEN.			
Aandeelen 1835 [illegible]			151½
Obligatien	4	„	71[illegible]
[illegible]			
Oblig. [illegible]			15[illegible] 15[illegible]
[illegible] *f* 510	5	„	15[illegible] 15½ 15[illegible]
[illegible]			15[illegible]
SPANJE. [illegible]	3	„	39
Binnenl. Schuld	3	„	35[illegible] 36[illegible] 36
Ardoin Coup.			[illegible]
OOSTENRIJK.			
Oblig. bij *Goll & Co.*	5	pCt.	80½
dito dito	4	„	63[illegible]
Oblig. Metalliek.	5	„	[illegible]
dito dito N.			80[illegible] 80½
dito	2½	„	38[illegible] 38[illegible]
BELGIË.			
Certific. bij *Rothschild* [illegible]		pCt.	49[illegible]
BRAZILIË.			
[illegible]	5	pCt.	[illegible]
PORTUGAL.			
te Londen	4	„	33½ 33 33[illegible]
dito		„	33[illegible] 33[illegible] 33[illegible]
AMERIKA.			
Peru Geldl. 1812 thans 5		„	85½
Mexico Obl. 1837 £ 100	5	„	31[illegible] 31[illegible] 31[illegible]

Maats. Weld. 4½ pCt. 75, ½, ½; [illegible]; Pruiss. Aand. 233; [illegible] te Lond. 105[illegible]; Braz. 1839, £ 100, 89; Louisiana 94¼.

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

[illegible] ziekte zich in gemeenten heeft [illegible] [illegible] of tot nog toe zich niet heeft vertoond, of in de laatste twee of drie jaren niet was opgemerkt. Zoo werd de longziekte door aankoop van besmet vee, aangebragt in de gemeenten Woudenberg en Leusden en in de aangrenzende gemeente Scherpenzeel. Daar de veehouders thans geene vergoeding meer erlangen voor de huiden der afgemaakte, aan deze ziekte gestorven runderen, schijnen zij zich ontslagen te rekenen, om van het ontstaan der ziekte onder hun vee aan het bestuur der gemeente aangifte te doen, waardoor de geheimhouding tot eene gewoonte is geworden, en is het dadelijk verkoopen van het overige nog schijnbaar gezonde, doch altijd verdachte vee uit de besmette stallen, het eenige middel om zich voor meerdere schade te verzorgen. Daar dit vee, noodzakelijk, gewoonlijk voor zeer lage prijzen verkocht wordt, zoo koopt men, op hoop van winst, dikwijls goedkoop vee, waaraan men te laat bemerkt, dat met de ziekte heeft aangehaald.

Nopens de paarden wordt medegedeeld, dat de aanfokking is verminderd, zijnde slechts 1832 merriën gedekt; hetwelk, in vergelijking van het vorige jaar, toen er 2645 merriën gedekt waren, een minder getal van 813 aanwijst.

Er zijn integendeel meer hengsten ter keuring aangebragt dan sedert eenige jaren het geval was, bedragende dit getal 88, terwijl dat in 1849 slechts 69 bedroeg.

Het getal der in 1850 ter Utrecht ter markt gebragt vee, was 3388 paarden, 10859 runderen, 874 kalveren, 1431 schapen en 10265 varkens; zijnde 882 paarden en 48 runderen meer, en 31 kalveren, 166 schapen en 79 varkens minder dan in 1849.

Wat de bemesting aangaat, daaromtrent wordt over de districten Amersfoort en Utrecht afzonderlijk gehandeld. In 't eerstgenoemde worden vele gronden om de gebrekkige waterlossingen tot weiland of bosch aangelegd, welke niet worden gemest. Op de bouwlanden echter wordt de mest, welke voor deze graansoorten en voedergewassen noodig is, meestal op de hoeve zelve verkregen, door het houden van schapen, runderen, varkens, paarden en hoenders.

De runder- en paardenmest wordt des winters in de schapenhokken in lagen gelegd en met aarde overdekt.

Voor den tabak wordt de mest meestal aangekocht, en hiertoe wordt veel duivenmest en vette schapenmest gebezigd. Zoo men stalmest gebruikt, moet deze gemaakt zijn en van eene goede hoedanigheid.

[illegible]mest, welke uit de kleistreken wordt aangevoerd, wordt gebruikt voor den tabak en de boekweit, die op nog onbebouwd land gebezigd wordt.

Asch eindelijk wordt op de klaver en sommige stukjes hooiland gestrooid; meer en meer begint men het nut er van in te zien, doch het transport blijft altijd moeijelijk en kostbaar.

De aanleg der straatwegen heeft dit vervoer mogelijk gemaakt en meer in gebruik doen komen. Uit den aard der zaak volgt dan ook, dat de landerijen langs deze straatwegen het grootste voordeel hiervan hebben en het meest verbeterd zijn.

Het gebrek aan en de hooge prijzen der mestspecie blijven echter voortdurend een hinderpaal voor de verdere verbetering der landerijen, daar het vervoer van asch en straatvuilnis uit Amsterdam en de provincie Holland aan aan te vele kosten onderhevig is, en het vervoer te water langs de beken alleen in den herfst en in den winter kan plaats hebben.

Het is daarom zeer te bejammeren, dat men de mestspeciën uit de hoofdstad van het Rijk, alwaar dezelve in ruime mate voorhanden zijn, niet dagelijks in geslotene wagons met de spoortreinen vervoert. Door deze geringe dagelijksche werkzaamheid zou de hoofdstad gezuiverd en de landbouw in vele streken langs dezen weg aanmerkelijk verbeterd worden. Immers, de spoortrein is, van het station Driebergen tot aan de stad Arnhem, door de schraalste en dorste gedeelten van de provinciën Utrecht en Gelderland aangelegd, zoodat men op de stations door dagelijkschen aanvoer een bewaarplaats van mest zoude kunnen maken, om dezelve door de goede kruiswegen, op die stations uitloopende, te verspreiden, waardoor, in weinige jaren, de landbouw in die streken, alwaar groot gebrek aan mest is, aanzienlijk zou verbeterd worden.

Hierdoor zouden de klagten over het geringe debiet van de meststoffen in de hoofdstad vervallen, en de Maatschappij (te Amsterdam gevestigd) ter bevordering van landbouw en landontginning in Nederland meer tot dit doel bijdragen, dan door concessie aan te vragen voor [illegible]deren en vrijeren uitvoer naar België.

In de omstreken der stad Utrecht en in het westelijk gedeelte der provincie wordt veel gebruik gemaakt van de zoogenaamde beer of secreet-mest, welke zeer bevorderlijk is aan de groeikracht, zoowel op de hooi- als op de bouwlanden. De beer schijnt minder voordeelig voor de teelt der aardappelen en de ziekte van deze te bevorderen.

Ook wordt veel gebruik gemaakt van den mest der stads-mestvaalt te Utrecht, welke bereid wordt uit asch, vuilnis en baggert. Deze wordt met voordeel gebezigd op de klaverlanden, wordende hierdoor het gewas vermeerderd, terwijl ook de grond [illegible] voorbereid voor tarwe, die na de klaver [illegible] wordt. Deze mestspecie zou intusschen eene nog grootere waarde verkrijgen, indien men op hare bereidingswijze en inmengselen [illegible] meer toezigt hield; thans wordt er hoofdzakelijk van [illegible] verzorgd, en [illegible] [illegible] [illegible] hetzelfde ook dat bij [illegible] ongelijken vaak [illegible] verschillende uitslag op de bouwlanden aangewezen. Het gebruik dezer meststof is echter nog niet algemeen genoeg, om daaruit voldoende gevolgtrekkingen af te leiden, in hoeverre zij, in vergelijking van andere gewone meststoffen, al dan niet voordeelig is. Men kan stellen, dat zij den groei der planten zeer bevordert, doch dat zij de vruchtbaarheid van den grond niet lang onderhoudt, wordende de kracht grootendeels aan het eerste gewas besteed. Er is evenwel dit voordeel aan verbonden, dat deze meststof zich gemakkelijk laat vervoeren, en men eene zekere oppervlakte gronds in weinig enkelen dag daarmede kan bemesten.

Volgens de laatste in April 1851 gedane beschrijving, bedroeg de veestapel in de provincie Utrecht:

	Runderen, boven de 2 jaren.	Runderen, beneden de 2 jaren.	Paarden, boven de 3 jaren.	Paarden, beneden de 3 jaren.	Schapen.	Varkens.
	48510	25879	8472	3051	28049	21170
1 April 1850	49111	26855	8515	3286	30749	22549
1849	45440	27082	8182	3032	27671	19921
1848	46867	25218	8700	2993	27526	16068
1844	42099	21046	8429	2576	20093	—

Veeartsenijschool. In dit jaar zijn weder vijf kweekelingen van 's Rijks veeartsenijschool, die hunne studiën hadden volbragt, tot veeartsen bevorderd, als: 3 uit de provincie Zuid-Holland, 1 uit de provincie Utrecht, en 1 uit de provincie Gelderland, aan welke veeartsen later hunne bepaalde standplaatsen in verschillende gewesten zijn aangewezen.

Kabinet van landbouw. Het kabinet van landbouw, binnen de stad Utrecht gevestigd, is door 491 Nederlanders en 52 vreemdelingen (te zamen 543 personen) bezocht, zijnde slechts 20 minder dan in 1849, toen het landhuishoudkundig congres te Utrecht werd gehouden.

Onder de bezoekers bevonden zich 80 inlanders minder en 9 buitenlanders meer dan in het laatstgenoemde jaar.

Het getal nagemaakte werktuigen bedroeg 442, zijnde 10 minder dan in 1849, waarvan 9 door vreemdelingen.

Er werden van 19 voorwerpen afteekeningen genomen, zijnde wel minder dan in vroegere jaren, doch bedraagt dit getal 10 meer dan in 1849.

Van deze afbeeldingen werden 7 genomen door eenen heer uit Madrid.

Over het geheel kan de uitkomst van den landbouw over het afgeloopen jaar beschouwd worden als zich niet boven het middelmatige te verheffen, maar veeleer in haar geheel als beneden hetzelve te zijn gebleven, hebbende de meeste hoofdvoortbrengselen, bepaaldelijk de graangewassen, ook erwten en boonen, slechts eene schrale opbrengst gegeven, terwijl ook de hooibouw minder dan gewoonlijk is geweest, en de veeteelt, wegens de goedkoopheid, geene groote voordeelen heeft aangebragt en de prijzen van alle voortbrengselen, hoewel sedert het vorige en in het begin van dit jaar eenigermate verbeterd zijnde, nog aan de lage zijde gebleven. Intusschen heeft het open weder den landman in staat gesteld, om in het najaar de wintergranen op hunnen tijd geregeld te velde te brengen, en vele akkers voor den aanstaanden voorjaarsbouw voor te bereiden, staande het uitgezaaide voordeelig te veld, hetwelk een gunstig vooruitzigt voor dit jaar opent.

Het ontginnen van woeste gronden is in 1850 niet aanzienlijk geweest.

HOOFDSTUK XIV.

VERVEENING, JAGT EN VISSCHERIJ.

Verveening. Gedurende 1850 zijn in de lage veenen geveend 135440 □ veenstokken, welke hebben opgeleverd 1790678 getanxeerde tonnen turf 1e soort, 1e kl., 3286 2e soort, 7183 ton 1e kl., 1783 2e kl., 8871 3e kl.

Jagt. De staat van het jagtveld mag als voldoende worden beschouwd. Grof wild wordt in deze provincie niet aangetroffen; de voortteling van het kleine wild is in het afgeloopen jaar zeer gunstig geweest, zoodat voor het op handen zijnde saizoen goede vooruitzigten bestaan.

Het getal afgegeven jagt-acten in 1850 heeft bedragen in het 1e jagt-district 402, in het 2e 404, waarvan de recognitiën en zegel-regten, met de opcenten, zijn geweest *f* 9178.55. Het getal eigen geregistreerde jagten was 488.

Het toezigt over de jagt wordt uitgeoefend door 12 bezoldigde opzieners, terwijl 161 als buitengewone onbezoldigde opzieners zijn aangesteld.

Visscherij in de binnen-wateren. De staat van de visscherij in de binnen-wateren in het afgeloopen saizoen mag gunstig genoemd worden. De voortteling van den visch is door den slappen winter vroeger ingevallen dan gewoonlijk. Er zijn afgegeven 391 visch-acten, die te zamen hebben opgebragt *f* 1561.22. Aan visschers van beroep en aan hen, die zich daarmede generen, zijn afgegeven 486 consenten.

Tot de visscherij in de Zuiderzee worden te Bunschoten gebezigd: 55 botschuiten, botters genaamd, 13 kleine schuiten, bonzen of harigschuiten genaamd. Ieder dezer schuiten is bemand met twee personen, te zamen 146.

HOOFDSTUK XVI.

AMBACHTS- EN FABRIEK-NIJVERHEID. — HANDEL EN SCHEEPVAART.

[illegible] behelzen opgaven, waarvan we opnemen, dat te Amersfoort het debiet der geweefde goederen vrij goed is geweest.

De katoenspinnerijen blijven er, op denzelfden voet als in het vorige jaar, vrij geregeld doorwerken.

De zijde-twijnderijen gaan vrij wat beter dan in het vorige jaar.

De haarspinnerijen gaan druk en geven aan vele handen arbeid, en

de kemelhaar-twijnderijen zijn ook weder eenigzins geanimeerd.

Gedurende 1850 hebben 6609 schepen den vaartschen Rijn bevaren, te zamen inhoudende 352200 tonnen, de vaste beurtschepen hieronder niet begrepen, verder zijn in het zelfde jaar 1900 lengten hout, iedere lengte gewoonlijk 10 balken, uit Duitschland, langs den bedoelden Rijn, naar Utrecht en grootendeels naar Amsterdam vervoerd.

HOOFDSTUK XVII.

INRIGTINGEN, IN VERBAND STAANDE MET DE UITOEFENING VAN HANDEL EN ANDERE BEDRIJVEN.

Maten en gewigten. In het algemeen worden de bestaande verordeningen op de maten en gewigten nageleefd. Echter is aan te merken, dat aan de invoering der nieuwe maten gedeeltelijk voldaan wordt, zoo als van die, welke het uitsluitend gebruik der nederlandsche el, zoo wel tot het meten van stoffen als van hout, voorschrijven.

Deze ellemaat ondervindt, hetzij wegens hare grootere lengte dan de oude, waardoor het meten van zware stoffen vooral moeijelijk is, hetzij dat men te zeer aan de oude gehecht is, nog steeds den meesten tegenstand in manufactuurwinkels, even als de gevouwene el bij de timmerlieden en het gebruik van geijkte kruiken en flesschen bij verkoop van dranken.

De ijkloonen hebben in 1850 opgebragt *f* 2088.76.

In het arrond. Utrecht *f* 1947.87[5] en dat van Amersfoort *f* 141.08[5].

Middelen van vervoer te water. Van de gevraagde concessiën tot het in werking brengen van stoombootdiensten tusschen Utrecht en Gorinchem en tusschen Amsterdam en Utrecht is de eerste vervallen en de tweede ingetrokken.

De eenige stoombootdienst, in deze provincie gevestigd, is die te Vreeswijk, van den ondernemer J. W. de Groot, dagelijks varende op Rotterdam, waarvan de boot nog kortelings, met een geheel nieuwen ketel voorzien, op eene geregelde wijze hare dienst volbrengt.

Wat de verschillende beurt-, veer- en marktschuiten betreft, deze brengen veel nut en gerief aan de provincie en hare hoofdplaats. Geen klein gehucht, aan eene vaart gelegen, bestaat er, of hetzelve zendt, al is het dan ook slechts eens schouw of vlet, op de marktdagen, naar Utrecht.

Middelen van vervoer te lande. De ondernemers van verschillende wagendiensten hebben in 1850 vrij wel aan de hun opgelegde verpligtingen voldaan en is de uitvoering der diensten geregeld voorzien.

Tot het in werking brengen van nieuwe wagendiensten zijn de navolgende concessiën verleend.

Aan J. Floor, voor eene tweede wagendienst tusschen Amsterdam en Amersfoort; aan B. van den Broek, voor eene wagendienst tusschen Amersfoort en Voorthuizen; aan A. van Nimwegen, voor eene wagendienst van Amersfoort, over Woudenberg, naar Maarsbergen, in verband met alle aldaar aankomende spoortreinen naar en van Arnhem; aan den ondernemer J. Schouten is vergund eene verandering in te voeren in het vertrek zijner wagendienst tusschen 's Graveland en Utrecht. De twee bestaan hebbende wagendiensten van H. Hentink tusschen Amersfoort en Soestdijk zijn definitivelijk gestaakt.

Op den Rijnspoorweg zijn van 1 Mei 1850 tot ultimo April 1851 vervoerd: 399297 reizigers, 9237 militairen, 141 gevangenen en geleiders, te zamen 408675 personen.

De reizigers verdeelen zich: in de 1e klasse 20589, in de 2e kl. 85964, in de 3e kl. 292744, te zamen 399297.

Het gewig der vervoerde goederen bedraagt 13926936 ned. ponden, als: 1951228[5] ned. ponden bagage, 2085597 ned. ponden bestelgoederen, 8989510[5] ned. ponden koopmansgoederen, te zamen 13926936 ned. ponden.

Voorts zijn vervoerd: 180 rijtuigen, 125 paarden en 3113 stuks slagtvee.

De opbrengst der reizigers was in de 1e kl. *f* 125230.59, 2e kl. *f* 149849.25, 3e kl. *f* 229131.35, militairen *f* 6574.38, gevangenen *f* 84.55, extra-treinen post-administr. *f* 14992.65, door de conducteurs verantwoord *f* 2483.65, te zamen *f* 528316.43.

De opbrengst der goederen was *f* 131[illegible], waaronder aan bagage *f* 26695.47, bestelgoederen *f* [illegible], koopmansgoederen *f* 37653.49.

Broodzetting. In de meeste gemeenten dezer provincie is de prijs van het brood aan zetting onderworpen, tot grondslag der zetting strekken de graanprijzen op de Utrechtsche en Amersfoortsche markten; vermits deze aangelegenheid sedert lang is geregeld, zijn er in de laatste jaren geene moeijelijkheden gerezen.

UTRECHT bij L. E. BOSCH & Comp.

der te danken aan het verblijf van H. M. de Koningin-moeder te Soestdijk.

Het getal paarden was in 1849 en 1850 als volgt: van de 1e kl. 401 en 468; 2e kl. 67 en 69; 3e kl. 1e soort 171 en 198; 3e kl. 2e soort 365 en 373; 4e kl. 521 en 550; 5e kl. 841 en 883; totaal in 1849 2369 en in 1850 2541. Ook in dezen grondslag merkt men dezelfde oorzaken van meerdere opbrengst op, en het is een gunstig teeken, dat het getal paarden, door verhuurders gehouden niet onaanzienlijk vermeerderd is.

Accijnsen. De hoofdsom van de accijnsen was:

	in 1849	in 1850	in 1850 meer	minder
Zout	f 22593.75	f 34293.75	f 11700.—	
Geslagt.	„ 79604.88^5	„ 82572.48^5	„ 2967.60	
Gemaal.	„ 175440.14^5	„ 176761.93^5	„ 1321.79	
Wijn	„ 30695.52^5	„ 28651.08^5		f 2044.44
Binn. ged.	„ 92503.40	„ 101822.54^5	„ 9319.14^5	
Buit. ged.	„ 3897.28	„ 3198.98^5		698.29^5
Bier. en azijn.	„ 9683.30	„ 10979.27	„ 1295.97	
Buitenl. zeep		„ 2.31	„ 2.31	
Binn. zeep	„ 103272.38^5	„ 104450.[illegible]	„ 1177.27^5	
Turf	„ [illegible]	„ [illegible]		„ 17991.86^5
Steenkolen	„ 21454.96	„ 24876.77	„ 3421.81	
Coll. zegel	„ 71991.62^5	„ 72735.29	„ 1043.66^5	
Consentzegel	„ 901.11	„ 942.03	„ 41.92	
Totaal	f 789409.01	f 800965.89^5	f 32291.48^5	f 20734.60
		„ 789409.01	„ 20734.60	
		f 11556.88^5	f 11556.88^5	

De betalingen van den turf in 1850 zijn gedaan wegens den turf, waarvan de accijns in 1849 niet was voldaan. In de eerste maanden van 1849 waren nog vrij aanzienlijke posten van vroegere jaren ontvangen. Vandaar de mindere ontvangst in 1850. In de eerste maanden van 1851 is dan ook reeds eene aanzienlijke som meer betaald dan in 1850. — Dit komt doordien het open water gedurende den winter den gestadigen afvoer heeft toegelaten. Deze afvoer schijnt de bedrijvigheid in 1851 niet te benadeelen.

De opbrengst der verschillende middelen over 1849 en 1850, ieder afzonderlijk, met derzelver vermeerdering of vermindering, is als volgt:

	1849	1850	vermeerdering.	vermindering.
Zegel	f 51889.13^5	f 51690.54^5		f 208.59
Registratie	„ 144784.22^5	„ 193328.56	f 48544.33^5	
Griffie	„ 1275.32^5	„ 1537.54^5	„ 262.22	
Hypotheken	„ 12732.35	„ 21359.86^5	„ 8627.51	
Successie	„ 110797.01^5	„ 146330.76^5	„ 35533.74^5	
	f 321478.[illegible]	f 414[illegible]	f [illegible]	f 208.59
Opcenten	„ 122161.66	„ 157273.36	„ 35112.14	
Totaal	f 443639.71	f 571511.05^5	f 128079.93^5	f 208.59

De vermindering op het zegel en de vermeerdering op de griffieregten is te gering om daarover in bijzonderheden te treden.

De vermeerdering van de registratie- en hypotheekregten is ontstaan door meerdere belangrijke verkoopen van onroerende goederen; de vermeerdering op de successieregten is voortgevloeid uit meer belangrijke nalatenschappen, terwijl eindelijk de vermeerdering der opcenten uit de opgenoemde oorzaak voortspruit betreffende de hypotheken.

De gouden en zilveren werken in deze provincie over het jaar 1850 hebben opgebragt f 6901.34.

Domeinen. De inkomsten der domeinen in de provincie Utrecht, over het dienstjaar 1850, bedragen f 108492.46^3, waarop in dat jaar is ontvangen eene som van f 101521.79.

Posterijen. De opbrengst der posterijen in de provincie Utrecht heeft, in den jare 1850, bruto bedragen f 62856.85.

HOOFDSTUK XI.

WATERSTAAT.

Veenderijen. De veenderijen der provincie Utrecht verdeelen zich in twee soorten.

1e. In verveeningen van hooge gronden, gelegen ten noordoosten der provincie, onder Soest, Amersfoort, Leusden, Woudenberg, Maarn, Stoutenburg, Renswoude, Leersum, Amerongen, Rhenen en Veenendaal.

2e. In lage veenen, bewesten en beoosten de Vecht.

De verveeningen der hooge gronden zijn van dien aard, dat daarmede geene algemeene of bijzondere nadeelen worden te weeg gebragt, eensdeels, omdat dezelve van weinig belangrijkheid zijn en meer tot eigen gebruik geschieden, ten anderen, om reden die beveening tot weinig diepte wordt gedaan, waardoor de grond voor den landbouw geschikt blijft.

De lage veenen zijn van eenen geheel anderen aard. Bewesten de Vecht vormen zij ruim 8000 gedeeltelijk of geheel uitgeveende bunders. Beoosten de Vecht zijn er 2500 bunders uitgeveende gronden, welke onafzienbare waterplassen opleveren.

De meeste dier verveeningen zijn niet geoctroyeerd, maar begonnen en voortgezet, krachtens de generale ordonnantie van 29 Julij 1757. Het algemeen veen-reglement, door de Staten den 13 Feb. 1848 vastgesteld en bij Kon. besl. van 23 Maart 1848, goedgekeurd, heeft aan deze nadere bepalingen voorgeschreven. Voor de hooge veenen heeft dit geen reden tot beklag, maar in de lage veenen tot het opperen van veelvuldige bezwaren en regterlijke vervolgingen aanleiding gegeven, hetwelk ten gevolge heeft gehad, dat de Staten eene speciale commissie uit hun midden met de taak belast hebben, om de geopperde bezwaren grondig te onderzoeken en een voorstel tot wijziging van het reglement te doen.

De bepalingen der vorenaangehaalde ordonnantie zijn, inzonderheid wat het niet verveenen der zoogenaamde leg-akkers betreft, reeds veeltijd weinig nagekomen, en ten gevolge daarvan werden de maatregelen van voorzorg, welke met die bepalingen zijn bedoeld, niet bereikt.

Door het niet opvolgen dier bepalingen zijn de waterplakten veel uitgebreider, dan die behoorden te zijn, en vele nog onverveende legakkers worden door den golfslag ondermijnd en allengs weggespoeld.

De gronden, welke langs dijken en wegen onverveend worden gelaten, zijn mede aan afslag onderhevig op die plaatsen, waar de meest heerschende zuid- en zuidwestenwinden daarop aanwaaijen, en hierdoor worden sommige wegen en scheidingen, bijzonder in de geheel uitgeveende plassen onder Loosdrecht, Mijdrecht en Waverveen, door de gulle plassen bespoeld.

Hoogst wenschelijk ware het, dat sommige dezer plassen kondden worden droog gemaakt. Ten aanzien van die onder Waverveen, welke daartoe meer bepaaldelijk geschikt voorkomen, zijn in 1821 reeds plannen aanhangig geweest, om de droogmaking dezer plassen voor het Rijk te volvoeren, doch is dit plan door de ontzettende groote kosten, daaraan verbonden, buiten gevolg gebleven.

De vroeger ingelegde waarborgpenningen zijn door de tiercering onder het fransche bewind aanmerkelijk verminderd. De opbrengst dezer gelden heeft, na de invoering van het algemeen veen-reglement, geregeld plaats.

Volgens de laatst geslotene veenderij-rekeningen, beliep het gezamenlijk kapitaal der gefourneerde waarborgpenningen in de lage veenen:

f 1222000. — 2½ pCt. nationale schuld.
„ 6250. — 3 „ „ „
„ 61700. — 4 „ „ „

alles in het grootboek, ten name der betrokkene veenderij-administratiën, ingeschreven.

Droogmakerijen. In deze provincie bestaat slechts ééne droogmakerij, die van Mijdrecht, geoctroyeerd in 1789.

Bij Kon. besl. van den 24 Oct. 1850, is de, bij besl. van 27 Jun. 1836, ingestelde commissie, belast met het beramen en voorstellen der middelen tot verbetering dier droogmakerij, ontbonden en de leden eervol ontslagen.

Naar aanleiding hiervan, is, bij dispositie van den Minister van binnenl. zaken, dato 29 Oct. 1850, bepaald, dat de Mijdrechtsche droogmakerij voortaan, op gelijke wijze, als alle andere Rijks-werken, behandeld en onderhouden zal worden.

De molens verkeeren in goeden staat van onderhoud, ofschoon het meer en meer blijkt, dat, zonder eene geregelde verdieping der tochtsloten en eenige verbeteringen aan de constructie der molens, het water moeijelijk tot de diepte van het gewenschte peil zal gebragt en gehouden kunnen worden.

Polders. De bepolderingen in Utrecht bepalen zich tot binnenpolders. De dijken, kaden en waterleidingen der polders worden in het algemeen in een' goeden staat onderhouden. De meeste der polderadministratiën hebben geene andere inkomsten dan die uit het grasgewas der dijken en kaden en uit de verpachting der visscherij van het polderwater voortvloeijende. Het te kort wordt over de landeigenaren pro rato der bundertalen omgeslagen. Die omslagen verschillen, wat het quantum per bunder betreft, aanmerkelijk, naarmate de polder hooger of lager ligt en vele of weinige werken moet onderhouden.

De herziening van de schouwbrieven of schouwreglementen is hoogst wenschelijk, vooral na het bekende arrest van den hoogen raad, hetwelk de oplegging van poenale straffen en boeten aan polder-besturen ontzegt. Met dit aangelegde onderwerp heeft men zich bereids onledig gehouden, doch de prov. Staten hebben in eene der zittingen van de afgeloopen winter-vergadering gemeend, met het oog op art. 138 der provinciale wet, de bij art. 191 der grondwet bedoelde wet te moeten afwachten, alvorens tot die herziening te kunnen overgaan.

Waterstaatswerken en wegen. Omtrent de waterstaatswerken in deze provincie kan worden vermeld, dat de afvoer van ijs en water regelmatig heeft plaats gehad in alle riviervakken, met uitzondering van het gedeelte tusschen Amerongen en Wijk bij Duurstede, waar het ijs aan den Roodvoet is blijven vastzitten tot in den vroegen morgen van den 6 Februarij, zijnde hetzelve aldaar tot aanmerkelijke hoogte op en onder elkander geschoven, waardoor het van boven afkomend ijs en water genoodzaakt werd over de waarden te vloeijen, hetgeen echter, met uitzondering van eenige zomerkaden, geene schade heeft berokkend.

Op den 5 Februarij omstreeks 1 uur namiddags ontstond te Wijk bij Duurstede bij en voor de Waterpoort eene sterke kwel, welke zelfs de straatsteenen aan de binnenzijde over eene groote uitgestrektheid opligtte. Dadelijk werden voorzieningen genomen door het maken van eenen kistdam binnen, om het doorkwellende gedeelte, welke dam zoo spoedig mogelijk door aangevoerde mest en zand werd versterkt, zoodat er verder geene werking of gevaar meer is overgebleven.

Gedurende den afgeloopen winter is dus op nieuw bewezen, dat, al heeft de bogtige loop van de rivier boven Wijk bij Duurstede voor de scheepvaart veel nadeel bij ijsgang, echter eene stremming aldaar niet te vreezen zijn. Op den hierboven beschreven ijsgang volgde eene open rivier.

Geene merkbare veranderingen hebben in den loop der rivier plaats gehad, dan alleen [illegible] boven Wijk bij Duurstede en het verlengen der rijskribben op den gelderschen oever beneden Kuilenburg, met oogmerk om het vaarwater aldaar te verbeteren.

Om de steeds toenemende inschaving van den oever van den hoogwaardschen polder te keer te gaan, is de reeds in het vorige jaar voorgestelde rijsbestorting op den 18 December 1850 aanbesteed.

De groote wegen der 1e klasse in de provincie Utrecht verkeeren in eenen goeden staat.

Bij het onderhouds-bestek van het nationaal gedenkteeken te Soestdijk is opgenomen de vernieuwing van den ijzeren hek om hetzelve.

De steenglooijing voor den duiker der sluis te Wijk bij Duurstede aan de rivierzijde, welke in het afgeloopen jaar als buitengewoon werk is gemaakt, beantwoordt geheel aan de bedoeling.

De brug bij Koningsloo, in den Maarsendijkschen weg gelegen over de Bijleveldsche vaart, is dit jaar geheel vernieuwd.

Bij gelegenheid der vernieuwing van de Koveniersbrug in den Cotherweg, is men er op bedacht geweest, de nieuwe brug meer regthoekig op den as van den weg te leggen, waardoor eene minder kostbare daarstelling en onderhoud is verkregen.

Het onderhoud van het 11085 el lange vaarwater van den Vaartschen Rijn geschiedt door de gemeentebesturen van Utrecht, Jutphaas en Vreeswijk, voor rekening der provincie, ingevolge eene bestaande overeenkomst.

De verdieping van het gedeelte der Kromme Rijn tusschen den wijkschen dijk en de stad Utrecht heeft gedurende den zomer van 1850 plaats gehad, en levert aan de scheepvaart tot groot gerief.

Tot de daarstelling der geprojecteerde noodkade op den Grebbedijk is ook van wege de provincie Gelderland eene subsidie van f 3000.— verleend.

Men mag dus vertrouwen, dat de zoo hoogst noodzakelijke versterking dier waterkeering vóór den volgenden winter zal zijn tot stand gebragt.

De sluis liggende in den slaperdijk, beoosten den Remmerdenberg in de Jufferswijk, bevindt zich sedert ongeveer 15 jaren in uiterst slechten staat van onderhoud. De daaromtrent ingekomen berigten geven te kennen, dat het voornemen bestaat in dit jaar de sluis geheel te vernieuwen.

Deze [illegible] zijn door het collegie tevens [illegible] voor eene som van f 14650.—

Ook aan den waterkeerenden muur te Wijk bij Duurstede zijn belangrijke werken gedurende 1850 daargesteld.

Het dijksbestuur van den Lekdijk bovendams heeft mede deszelfs aangevangen dijksverbetering voortgezet.

Het stedelijk bestuur van Utrecht is krachtdadig voortgegaan met den in verachterden staat verkeerenden straatweg tusschen Utrecht en Vreeswijk.

De rivier de Vecht blijft over hare geheele lengte onbeheerd. Eenige ondiepten, welke vooral in de zomer ontstaan, geven somtijds reden tot klagten.

HOOFDSTUK XIII.

LANDBOUW.

Nopens den landbouw bevat het verslag een uitgebreid overzigt van den staat der gewassen over het jaar 1850, waarvan over de aardappelen onder anderen 't volgende: Reeds kort na het midden der maand Junij werd het bederf hier en daar in enkele akkers opgemerkt, hetwelk eerst langzaam doch in de maand Julij en vooral in Augustus, na de gevallene regens, sterker toenam, zoodat de ziekte zich, met enkele uitzonderingen, algemeen openbaarde. In den aanvang meende men, dat het kwaad zich alleen tot het loof bepaalde, hetwelk meermalen binnen korten tijd en zelfs in weinige uren verdorde, en somwijlen een geheel zwart aanzien verkreeg, terwijl de bladen en bloemen afvielen. Later bleek het, dat ook de knol zelf in der daad was aangetast, die bij het delven reeds tot rotting was overgegaan. Op niet weinige velden werd het bederf door eene meer onaangename lucht erkend. Ook dit jaar werden wederom de fijnere soorten, als de muizen, de witte en roode roozen, het vroegst en meer algemeen dan de grovere, namelijk de gele en roode soorten, zoo als de bleek-roode en boeren-roode, door de ziekte aangedaan. Aan de vroege westlanders, die tijdig gerooid werden, had het bederf nog weinig nadeel toegebragt.

De ondervinding schijnt nu wederom bevestigd te hebben, dat op de sterkst bemeste gronden het bederf het aanmerkelijkst is geweest, terwijl op de schralere gronden de knol minder was aangedaan. Ook op de vette en ingesloten gronden werden de aardappelen vroeger door het bederf aangedaan dan op de opene velden.

Onder de drooge weêrsgesteldheid in de maand Oct. is het bederf niet toegenomen, en is de opdelving daardoor algemeen begunstigd. Ofschoon men dus, wel is waar eene geringere opbrengst heeft verkregen, zoo is er, uit hoofde van het aanzienlijk getal bunders, welke met aardappelen waren beplant, een genoegzaam voorraad voorhanden gebleven, om in de behoefte te voorzien.

Van het rundvee sprekende, wordt omtrent de long-